

XVII Podgórskie Dni Otwartych Drzwi 28 – 30 września 2018

UDZIAŁ WE WSZYSTKICH WYDARZENIACH JEST BEZPŁATNY

A wieczorem? – Spisek!

Wszystkie ścieżki tegorocznych uroczystości, imprez, wydarzeń, mają jeden mianownik - Wolność. Wytęskniona, odzyskana. To gigantyczne zwierciadło dziesiątków pokoleń tych, co byli tu przed nami. To ich dar - drogocenny klejnot, którego wartość wielu ludzi na świecie zna i wielu nie docenia. My, cieszymy się nią! Świętujemy, odnośmy się do niej, opowiadajmy i dzielmy się nią na różne sposoby. Naszą propozycją są XVII Podgórskie Dni Otwartych Drzwi czyli poznawanie, rozumienie, zachwycanie się Podgórzem – miejscem, z którego przyszła do Polski niepodległość! Jednak podgórskie święto wolności swoją kulminację będzie miało w październiku. Zatem drogę do wolności należy przygotować już dziś. Zaplanujmy działania, dowiedzmy się kto jest kim, gdzie należy się udać i co zrobić. Zapraszamy zatem do spisku ;-)

Stowarzyszenie PODGORZE.PL

PIĄTEK, 28 WRZEŚNIA - INAUGURACJA

godz. 17.30

Plac Niepodległości – wernisaż wystawy „Sztuka niepodległości” i lawina późniejszych zdarzeń.

Inauguracja naszego podgórskiego święta rozpocznie się w sercu przyszłych wydarzeń - na podgórskim Placu Niepodległości, gdzie splatają się wątki, losy bohaterów i losy wyzwalanego miasta. Tu, 31 października 1918 roku w wyniku działań grupy spiskowców, narodziła się „sztuka”, którą pokażemy Państwu za pomocą wystawy plenerowej „Sztuka niepodległości”. Znajomość planu działania pozwoli nam wciągnąć do spisku podgórzanek, czego świadkiem będziemy gdy dotrzemy, po otwarciu wystawy do willi przy Wzgórzu Lasoty 3. Wspólnie śmiało ruszymy do Muzeum Podgórza. A tam? Tajemniczy biało-czerwony poczęstunek i projekcja dokumentu „Antoni Stawarz” w reżyserii Roberta Rachwała (produkcja TVP Kraków, 2010).

SOBOTA, 29 WRZEŚNIA - MIEJSCA

Apteka pod Orłem - Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (50 osób)

Plac Bohaterów Getta 18, www.mhk.pl

godz. 9.00 – 16.30

Dawna apteka Tadeusza Pankiewicza, miejsce spotkań, konspiracji i schronienia dla mieszkańców getta. Personel apteki był w latach 1941–1943 świadkiem dokonywanego przez okupanta aktu niszczenia wielowiekowej historii krakowskich Żydów. Zasługą Pankiewicza i jego współpracownic jest to, że nie pozostawali obojętni na ludzkie cierpienie, udzielali pomocy potrzebującym, a po wojnie świadczyli o tragicznych wydarzeniach, które rozegrały się w krakowskim getcie.

Krakusa 11

ul. Krakusa 11, www.krakusa11.pl

godz. 9.00-12.00

Historia budynku Krakusa 11 rozpoczęła się w latach 20. XX wieku. Zaprojektowany przez Ignacego Tislowitza – architekta żydowskiego pochodzenia, w swoich murach mieścił m.in. dawną fabrykę Czekolady „Optima”, żydowskie warsztaty rzemieślnicze, salę koncertową. Jest to miejsce związane z Zagładą Żydów krakowskich, leżące na terenie getta. Obecnie w zrewitalizowanym budynku znajdują się innowacyjne firmy związane z branżą IT tj. Estimote, VoicePIN.com, Semihalf, Kuźnia Fryzjerska Jewuła, restauracja Manzana. To właśnie w niej będzie można obejrzeć prezentację związaną z historią Krakusa 11. To nie wszystko. „Manzana” przywita Państwa meksykańskim poczęstunkiem.

Elektrownia Wodna i Stopień Wodny „Dąbie” **WYMAGANE WEJŚCIÓWKI**

(grupy po 20 osób)

ul. Ofiar Dąbia (wejście od strony Krakowa)

godz. 10.00, 11.00, 12.30

Jaz, zapora, śluza to hasła klucze encyklopedii wodnej inżynierii, które otworzą przed nami tajniki energii, którą kryje w sobie wodna masa wiślanej toni. Co znaczą i czym się między sobą różnią, jak działają i z czego „robi się” tu prąd? Co to jest elektrownia wodna i po co się ją buduje? Zapraszamy do poznania tajemnic Stopnia Wodnego i Elektrowni Wodnej „Dąbie”.

Limanowskiego 47 **NOWE MIEJSCE**

godz. 10.00

Rówieśnik miasta Podgórze, a być może nawet o kilka lat starszy, świadek wielu historii, intrygujący tym bardziej, że od wielu lat znajduje się w opłakanym stanie. Ten pochodzący z końca XVIII wieku (ok 1780-1784 r.) dawny zajazd, przebudowany ok. 1880 roku może pochwalić się wyjątkowym, rzadko spotykanym "dachem łamanym polskim". Po pożarze w 2007 r. popada w ruinę. Obecnie podjęto czynności zmierzające do jego odbudowy. O budynku, jego historii i walorach zabytkowych, a także planach na przyszłość opowie Pani Konserwator zabytków Elżbieta Widderska i mec. Marcin Trzeciak.

Pracownia Pozłotnicza „Ossolin Art”

ul. Józefińska 15

godz. 10.30

To miejsce, o którym śmiało można powiedzieć „kultowe”. Słynna pracownia pozłotnicza „Ossolin art.” Jej właściciel w niezrównany sposób opowiada o swoim rzemiośle, zabierając nas w świat fruujących płatków złota. Tu naprawia się anielskie skrzydła i leczy stare skaleczone czasem ramy. Troska i maestria, pasja, wieloletnie doświadczenie i niepowtarzalna atmosfera tego miejsca stworzyły jedną z najlepszych podgórskich pracowni rzemieślniczych. Kto nie był niech zaraz naprawia ten błąd!

Pokaz prowadzi: Konrad Ossoliński

Centrum Szkła i Ceramiki, Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych

WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (20 osób)

ul. Lipowa 3 (wejście przez Galerię Lipowa 3), www.lipowa3.pl

godz. 10.30 – Kto umie okiełznać płynne szkło? Jak wyglądają żmudne narodziny szklanych cudeniek? Pokażemy, opowiemy, także za pomocą stałej ekspozycji "Szkło w Krakowie. Przemysł i sztuka. 1931-1998". Będzie można również odwiedzić przyhutniczą szlifiernię!

godz. 13.00 – warsztaty z techniki decoupage'u na szkłe dla dorosłych (15 osób)

Dawny budynek magistratu, sala im Maryewskiego

Rynek Podgórski 1

godz. 10.30

Rzecz o dawnym podgórskim magistracie, historii budynku i ludzi z nim związanych.

Opowiada: Adam Sasinowski

Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. B. Rutkowskiego

ul. Józefińska 10, www.sm1krakow.eu

godz. 11.00-13.00

11.00 –12.00 - próba otwarta orkiestry szkolnej

11.00 - 12.30 - próba otwarta chóru szkolnego

11.00 - 13.00 - próba otwarta zespołów jazzowych

11.00 - 13.00 - zwiedzanie szkoły z przewodnikiem i obserwacja lekcji gry na instrumentach

12.00-13.00 – film prezentujący działalność szkoły muzycznej

Muzeum Podgórze, oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa,

ul. Limanowskiego 51, www.mhk.pl

godz. 11.00, sala konferencyjna - „Z góry widać więcej. Podgórze na fotografiach lotniczych ze zbiorów MHK - prezentacja dawnych zdjęć lotniczych ukazujących teren Podgórze. Mogą one być znakomitym źródłem, umożliwiającym poznanie wyglądu i odtworzenie historycznego krajobrazu miasta. Mateusz Niemiec, Dział Fotografii Krakowskiej MHK.

godz. 14.00, sala konferencyjna – „Mapowanie Podgórze. Wersja beta” – Robert Gawęł MHK, oddział Muzeum Podgórze. Stare mapy i plany są bezcenną skarbnicą wiedzy dla badaczy historii zabytkowych miast. Skorzystano z tej skarbnicy również przy powstawaniu wystawy "Miasto pod kopcem Kraka". Stąd pomysł aby podzielić się z Państwem choćby częścią zdobytej w ten sposób wiedzy zapraszając na podgórski spacer po mapie... o przepraszamy po planie... tym z roku 1779, gdy miasto Podgórze było dopiero w planach, dr arch. Robert Gawęł.

godz. 15.30, oprowadzanie kuratorskie po wystawie stałej „Miasto pod Kopcem Kraka” w Muzeum Podgórze, Melania Tutak. **WYMAGANE WEJŚCIÓWKI** (20 osób)

Szkoła Podstawowa nr 29

ul. kpt. A. Potebni 7

godz. 11.00

Zapraszamy do budynku dawnej Szkoły Podstawowej nr 23 im. Henryka Sienkiewicza i Gimnazjum nr 34 (obecnie wchodzącego w skład Szkoły Podstawowej nr 29). W tym roku zobaczyć będzie można stare dokumenty: księgi uczniów z drugiej połowy XIX wieku, list Henryka Sienkiewicza do uczennic szkoły i zapiski z Rad Pedagogicznych z początku ubiegłego wieku. Zapraszamy również do szkolnego ogrodu, na strych i w inne tajemnicze zakątki neoklasycystycznego budynku.

Oprowadza: Anna Kurek

Biblioteka Kraków, Biblioteka Główna

ul. Powroźnicza 2, www.biblioteka.krakow.pl

godz. 11.00

Biblioteka, jak co roku zaprasza do poznania historii tego niezwykłego miejsca i odwiedzenia swojej siedziby, placówki kulturalnej od lat wrosniętej w pejzaż Podgórze. Tym razem, ze względu rozpoczynający się remont gmachu biblioteki spotkamy się w ogrodzie.

Oprowadza: Jolanta Strycharz

Kościółek św. Benedykta

ul. Stawarza, www.jozef.diecezja.pl

godz. 10.00 – 13.00, oprowadzanie 11.00, 12.00

Zwiedzanie kościółka, którego początki – wg najnowszych badań archeologicznych - sięgają pocz. XI wieku.

Oprowadza: Roman Tekieli

Papierniczeni **NOWE MIEJSCE**

ul. Limanowskiego 18, www.papierniczeni.pl

godz. 11.00 – 16.00

Papierniczeni to sklep z pięknie zaprojektowanymi artykułami biurowymi, a także pracownia, w której powstają autorskie kolekcje papiernicze. Każdy, kto nas odwiedzi będzie miał okazję samodzielnie wykonać złozenie na specjalnie przygotowanej kartce pamiątkowej. Do dzieła!

Fort 51 1/2 Swoszowice, Muzeum Spraw Wojskowych **NOWE MIEJSCE**

****WYMAGANE WEJŚCIÓWKI** (grupy po 15 osób)**

ul. Sawiczewskich 46 www.mswojsk.com

godz. 11.00, 11.30, 12.00

zbiórka przed bramą główną

Fort Swoszowice powstał w ramach rozbudowy zewnętrznego pierścienia fortyfikacji Krakowa. W chwili wybuchu I wojny światowej został doprowadzony do stanu gotowości bojowej. W 1914 roku w skład załogi wchodziło 3 oficerów oraz 127 szeregowych i podoficerów. Od maja 2013 roku najemcą fortu jest fundacja “Gloria Fortibus” – założyciel Muzeum Spraw Wojskowych, do zwiedzenia którego zapraszamy. Dojście do fortu wzdłuż ulicy Sawiczewskich.

Wille na Placu Lasoty

ul. Parkowa 9, Plac Lasoty 2 i 3

godz. 12.00

zbiórka przed Willą Julia

Pod koniec XIX w. Plac Lasoty stał się miejscem realizacji znakomitych projektów architektonicznych, tworzonych często dla wybitnych i majątnych podgórzeń. Poznamy twórców i mieszkańców dawnego Placu Lasoty. Dowiemy się także jak współcześnie mieszka się w willi „Mira” i w willi „Julia”.

Oprowadzają: Jacek Hegerle i Adam Sasinowski

Pracownia Ars Caelum

ul. Limanowskiego 14, www.arscaelum.pl

godz. 12.00-14.00

Ars Caelum to pracownia, która powstała z miłości do malarstwa. Tu powstają ręcznie dekorowane świece, tworzone z pasją i dbałością o każdy szczegół. Każda ze świec jest wyjątkowa, każda może stać się miłym prezentem lub cenna pamiątką. Pracownia odsłoni tajniki rzemiosła – zaprasza na pokaz malowania świec.

Szachy drewniane

ul. Benedykta 3, www.mojeszachy.pl

godz. 12.00 i 15.00

Jest w Podgórzu miejsce, w którym w tajemniczy sposób z drewnianych klocków drewna wyrastają piony królowe, królowie i wieże – dowolnych rozmiarów. Artysta potrafi wyczarować dowolne figury szachowe z dowolnego drewna w dowolnym kolorze, charakterze, wielkości. Wykonywane ręcznie w pojedynczych egzemplarzach, na zamówienie, na życzenie, na prezent, na kaprys, z miłości do szachów i rzeźby rozjeżdżają się w świat. Twórcą tego szachowego świata jest artysta rzeźbiarz Łukasz Wiciarz. Największa plansza do gry, która tu powstała miała rozmiar 80 cm. Zapraszamy na opowieści o pasji rzeźbienia jednej z najszlachetniejszych królewskich-gier.

Zaprasza: Łukasz Wiciarz

Sanktuarium p. w. Matki Bożej Nieustającej Pomocy Redemptoryści

ul. Zamoyskiego 56, www.redemptorysci.krakow.pl

godz. 12.30

Zwiedzanie kościoła oraz niedostępnych części klasztoru, w tym klasztornej kaplicy.

Oprowadzają ojcowie Redemptoryści

Fort nr 31 św. Benedykt **WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (grupy po 25 osób)
godz. 13.00, 13.20, 13.40, 14.00, 14.20, 14.40**

Fort 31 "św. Benedykt" wzniesiono w pierwszym etapie budowy Twierdzy Kraków. Otrzymał zadanie obrony przed atakiem prowadzonym wzdłuż traktu lwowskiego. Jest jedynym zachowanym w Krakowie fortem typu wieżowego. Kilka lat temu było o nim naprawdę głośno! O tej historii i o dziejach fortu opowiemy właśnie w forcie.

Oprowadzają: Krzysztof Wielgus, Kuba Mikulski i Piotr Leonowicz

Budynek dawnej fabryki „Kryształ”

ul. Lwowska 30

godz. 14.00

Strefa czekolady. Tu rządziły cukierki i czekoladki. Tego cukierniczego imperium strzegł tajemniczy soból z kryształem w łapkach. Wszystko działa się nie tak dawno, nie tak daleko, choć nieco pod ziemią. Pozostała tylko intrygująca nazwa – „Kryształ”, budynek i burzliwa historia. O najstarszej podgórskiej firmie cukierniczej w miejscu gdzie pachniało kiedyś czekoladą opowie Anna Konieczkowska

Kościół św. Józefa, „Golgota Podgórska” – „ogród rzeźb” NOWE MIEJSCE

ul. Zamoyskiego 2, www.jozef.diecezja.pl

godz. 14.00

Plenerowa galeria 30 rzeźb prof. Wincentego Kućmy o tematyce religijnej i patriotycznej (oficjalne odsłonięcie i poświęcenie - 9.11). Spotkanie z prof. Wincentym Kućmą.

Centrum Jana Pawła II WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (25 osób)

ul. Totus Tuus 34 www.janpawel2.pl

godz. 14.00

Zbiórka przed wejściem do Kościoła Górnego (od strony placu i pomnika Jana Pawła II). Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się!” zaprasza do Sanktuarium Świętego Jana Pawła II. Odwiedzimy Kościół Relikwii wraz z wieńcem otaczających go kaplic, w tym Kaplicę Kapłańską z płytą z grobu Jana Pawła II, a także Kościół Górny z wyjątkowymi mozaikami autorstwa o. Marco Ivana Rupnica SJ.

Dawna Lodownia Miejska, Zespół Szkół Gastronomicznych nr 2 im. prof.

Odoną Bujwidą

ul. Zamoyskiego 6, www.zsgnr2-krakow.pl

godz. 14.00 i 15.00

Miejsce to - jak żadne - budzi wyobraźnię zwiedzających. Nic dziwnego – te dwa długie korytarze wykute w litej skale Krzemionek, lód z Wisły, temperatura bliska zero stopni Celsjusza, kupcy sprzed wieku... Towarzysząca temu historia

najstarszej Szkoły Gastronomicznej w Krakowie i jej zarejestrowany produkt lokalny – „ciasteczka wyśmienite” i dowcipna interpretacja pewnej łacińskiej sentencji...

Oprowadza: Marta Gdańska

Centrum Kultury Podgórze

ul. Sokolska 13, www.ckpodgorza.pl

godz. 14.00

Oprowadzanie po Centrum Kultury z niespodziankami i podróż do lat 50-tych, gdy w budynku mieściła się szkoła. Do zobaczenia m.in. dawne mieszkanie tercjana, sala widowiskowa, sala taneczna, piwnice.

Oprowadza: Iwona Wernikowska

Szpital Psychiatryczny im. dr Józefa Babińskiego w Kobierzynie WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (50 osób)

ul. Babińskiego 29, www.babinski.pl

godz. 15.00

Zbiórka: obok budynku teatru, przy głównym rondzie szpitala.

W tym miejscu sto lat temu stworzono bardzo nowoczesny szpital psychiatryczny, w którym dziedzictwo humanistycznej psychiatrii, dotyczące traktowania osób chorych psychicznie z szacunkiem i przywracania im godności, zostało wyrażone poprzez krajobraz, a więc architekturę i urbanistykę kobierzyńskiego miasta – ogrodu. Pokażemy państwu, w jaki sposób ten krajobraz dziedzictwa humanistycznej psychiatrii zrealizowano w praktyce. Opowiemy również o wybitnych psychiatrach - humanistach, którzy tu pracowali: Władysławie Stryjeńskim i jego uczniu, Antonim Kępińskim.

Oprowadza: Maciej Bóbr i Damian Leszczyński

Co dalej z kinem Wrzos? NOWE MIEJSCE

Galeria i! ul. Józefińska 21 (I p. w podwórku), www.teatrkto.pl

godz. 17.00 - pierwsza publiczna prezentacja projektu rewitalizacji dawnego kina Wrzos. Pokaz projektu zagospodarowania terenu, makiety, prezentacje wideo i plansze z wizualizacjami. Spotkanie poprowadzi autor koncepcji Aleksander Janicki, artysta interdyscyplinarny, zarazem autor koncepcji architektonicznej i funkcjonalnej. W spotkaniu wezmą udział twórcy projektu oraz przedstawiciele teatru KTO.

godz. 19.00 - wernisaż wystawy autorstwa Alka Janickiego wraz z koncertem Formacji HiQ w składzie: Rafał Mazur, Paulina Owczarek, Michał Dymny, Tomek Chołoniewski, Maria Janicka.

Dawna Emalia Oskara Schindlera – Oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (25 osób)

ul. Lipowa 4, www.mhk.pl

godz. 17.10

Zwiedzanie z przewodnikiem wystawy stałej – „Kraków - czas okupacji 1939-1940”.

IN ENGLISH

godz. 11.00

Podgórze for beginners – guided walk

meeting point: Independent Square (near Korona Tram stop), guide: Paweł Mrozowicz (www.freewalkingtour.com)

godz. 14.00

Museum of Podgórze branch of the Historical Museum of the City of Krakow, Limanowskiego 51 (temporary exhibition, 1st floor))

Site Visit in Podgórze

Curator's tour around the temporary exhibition „Site visit. Podgórze in the Eyes of Photographers”, led by Anna Kwiatek. The exhibition aims to show subjective visions of Podgórze, based on photographs from the museum's collection as well as works of contemporary artists.

godz. 15.00

Museum of Podgórze branch of the Historical Museum of the City of Krakow, Limanowskiego 51

Guided tour of the permanent exhibition about the history of Royal Free City of Podgórze

NIEDZIELA, 30 WRZEŚNIA – SPACERY

Podgórze dla początkujących czyli historia Podgórza „w pigułce”

godz. 9.30

Zbiórka: przed kościołem św. Józefa.

Poznamy miejsca związane z dziejami Wolnego Królewskiego Miasta na prawym brzegu Wisły, odnajdziemy miejsce gdzie odpoczywa Herkules i gdzie ukryta jest najstarsza w mieście "łodówka". Wyruszymy śladami zasłużonych Podgórczan, zajrzemy do pracowni alchemicznej i malowniczego Miasta – Ogrodu u stóp którego, wznosi się kościół nazywany „szopką krakowską”; odkryjemy zagadkę

podgórskiego kurhanu, rozszyfrujemy nazwę "Na Zbóju", a także poznamy niedostępny fort strzegący szlaków handlowych i podgórską nekropolię, a jak wystarczy nam sił... zdobędziemy szczyt Kopca Kraka!

Oprowadza: Elżbieta Lang (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa)

Zapomniany Ludwinów

godz. 9.30

Zbiórka: przystanek autobusowy "Ludwinów" w kierunku Ronda

Matecznego

Podczas spaceru poznamy historię Ludwinowa jako - wsi i dzielnicy miasta Krakowa. Usłyszymy historie związane z Robotniczym Klubem Sportowym "Garbarnia", zakładami garbarskimi i innymi zakładami przemysłowymi tworzącymi specyficzny klimat dawnego Ludwinowa. Dowiemy się, jakie znane postaci stąd pochodziły. Nie zabraknie także informacji o hotelu "Forum". Będziemy kluczyć wśród pozostałości zabudowań dawnego Ludwinowa, odwiedzimy również obie ludwinowskie świątynie...

Oprowadza: Emil Bajorek

Skarby pod stopami. Podgórze

godz. 10.00

Zbiórka: ul. Stroma 5

Podczas spaceru „Skarby pod stopami. Podgórze” zobaczymy jedne z najciekawszych aranżacji krakowskich klatek schodowych i wnętrz publicznych w Podgórzu. Poznamy odpowiedź na pytania: gdzie mieściła się Szkoła Ceramiczna i co wspólnego z Podgórzem miała włoska rodzina Zulianich? Gdzie jeszcze znajdują się unikatowe posadzki i dekoracje ścienne. Doboru wnętrz dokonano w taki sposób, by ukazać pełne spektrum dekoracji ceramicznych wykonanych od lat 90. XIX w. do pierwszych dziesięcioleci XX wieku.

Oprowadza: dr Agnieszka Partridge

Muzeum Podgórza oddział Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, ul. Limanowskiego 51

godz. 10.00 i 15.00 – (wystawa czasowa I piętro) „Podgórska wizja lokalna” - oprowadzanie kuratorskie w ramach finału wystawy czasowej „Wizja lokalna. Podgórze w oczach fotografów”, prezentującej zarówno historyczne fotografie z XIX i XX w., jak i prace współczesnych artystów.

Oprowadza kuratorka wystawy Anna Kwiatek.

godz. 11.00 - „Asystent podgórskiego kolekcjonera"

Start: Działek Muzeum Podgórza , ul. Limanowskiego 51

Gra terenowa - miejska gra terenowa dla zespołów rodzinnych, oparta na zadaniach z wykorzystaniem dawnych fotografii. Uczestnicy wcielą się w rolę asystentów kolekcjonera, który chce zebrać jak najwięcej informacji o niezwykłym miejscu, jakim jest Podgórze. Aby bliżej je poznać, szuka pomocników, którzy wykażą się wiedzą i spostrzegawczością.

Gra miejska: Śladami kultur i języków

godz. 11.00

Start: Rynek Podgórski.

Inkluzyjna gra miejska dla dużych i małych, Polaków i obcokrajowców. W wielojęzycznych i wielokulturowych zespołach połączymy potencjały.

Rozwiążemy zadania możliwe do rozwiązania tylko wtedy, kiedy w grupie będą i Polacy i obcokrajowcy. Zrobimy parę zdjęć, min i póź.

Organizator: Fundacja Wspierania Kultury i Języka Polskiego im. M. Reja

Z cyklu " Historie z Piasków Wielkich", temat: " Na ścieżkach Piasku Małego, historycznej części krainy Kijaków"

godz. 12.00

Zbiórka: przed kościołem Matki Boskiej Różańcowej przy ul. Nowosądecka 41.

Bogate dziedzictwo naturalne i kulturowe wschodniej części Piasków Wielkich, dawniej Piasku Małego; Dolina Drwinki, kapliczki, historyczna architektura mieszkalna, zabytki centrum dawnej wsi Kijaków.

Oprowadza: Ewa Gaj

Obóz KL Płaszow

godz. 12.00

Zbiórka: pod Szarym Domkiem (skrzyżowanie ul. Jerozolimskiej i Abrahama)

Uczestnicy odwiedzą teren obozu koncentracyjnego, gdzie zamordowano co najmniej 8-10 tys. ludzi. Częścią wycieczki będzie przejście przez rezerwat geologiczny "Bonarka", zajmujący fragment dawnego obozu. Uczestnicy spaceru przejdą też przez dwa przedwojenne cmentarze żydowskie, mężczyźni są więc proszeni o posiadanie nakryć głowy jako wyrazu szacunku dla zwyczajów religijnych. Z uwagi na trudną tematykę wycieczka jest zalecana dla osób powyżej 15. roku życia.

Oprowadza: Emil Bajorek

Kajakiem po Stawie Płaszowskim WYMAGANA REZERWACJA

godz. 12.00, 13.00

Wyjątkowa wyprawa kajakami po Stawie Płaszowskim w trakcie której prowadzący prof. Roman Żurek przybliży uczestnikom aspekty fauny, flory i hydrogeologii akwenu.

Rezerwacje i informacje o regulaminie wydarzenia wyłącznie telefonicznie: 795 266 798. Szczegółowe informacje na stronie www.stawplaszowski.pl

Dębniki dla początkujących

godz. 12.00

Zbiórka: przystanek "Konopnickiej" w kierunku centrum miasta

Czym była osada służebna? I kiedy stała się przedmieściem, a kiedy ostatecznie jedną z pierwszych ościennych gmin przyłączonych do Wielkiego Krakowa.

Podczas naszego spaceru przejdziemy najpiękniejszymi uliczkami Dębnik, odkrywając drzemiące w ogrodach wille, detale kamienic, modernistyczne obiekty oraz plejadę postaci związanych z tą dzielnicą.

Oprowadza: Aleksandra Mróz

Spacer po Parku Jerzmanowskich

godz. 12.30

Zbiórka: przed Kościołem Rektoralnym p.w. św. Mikołaja z Tolentino, ul. Górników 27

Opowieść o polskim Noblu Erazmie Jerzmanowskim, jego pałacu i parku.

Oprowadza: Grażyna Fijałkowska

Jak to tramwaj do Podgórze wjechał

godz. 12.30

zbiórka: róg Podgórskiej i Starowiślnej

Co stało się w grudniu 1938 roku z tramwajami w Podgórzu? Jak zmieniała się sieć tramwajów po prawej stronie Wisły? Gdzie kończyła jazdę linia nocna 11 i 19?

Którędy miała biec kolejka wąskotorowa do Mszany Dolnej?

Podczas spaceru odkryjemy historię podgórskich linii tramwajowych. Zobaczymy miejsca związane z tramwajami, także te dobrze znane i z tramwajami nie kojarzone. Poznamy także niezrealizowane podgórskie plany tramwajowe.

Oprowadza: Krzysztof Lipień

Nowa Garbarnia

godz. 13.00

Zbiórka: na rondzie Antoniego Matecznego przy "Barze po schodkach" (ul. M. Konopnickiej 92 D)

Zapraszamy na wyprawę w przyszłość, z odrobiną historii w tle. Będziemy zwiedzać nowe obiekty sportowe Garbarni Kraków. Wejdziemy do imponującego budynku klubowego. Sprawdzimy jak wyglądają boiska treningowe i płyta główna stadionu. Zapoznamy się z planami rozbudowy obiektu. Porozmawiamy o przyszłości i przeszłości ludwinowskiego klubu. Będzie sympatycznie i interesująco.

Oprowadza: Norbert Tkacz

Bagry – nowe oblicze

godz. 13.00

Zbiórka: Wakepoint Bagry, ul. Łanowa 1 (za kościołem Trynitarzy), 15 minut z przystanku Rzebika (tramwaj: 20, 11 autobus: 125, 128, 158) lub z przystanku Estakada (tramwaj: 3, 9, 11, 50)

Podgórze jako miasto u stóp skał ma rzecz jasna... marinę! Gdzie? Widać ją z pewnej wieży widokowej nad pewnym zalewem. Zdradzimy tajemnicę, gdzie w Krakowie najmocniej wiatr „dmie w żagle, gdzie fala kusi surferów, a gdzie pośród wraków można penetrować głębiny?”

Ścieżka edukacyjna, piaszczysta plaża, mostek, chodniki i wyciąg wakeboard`owy, to dzisiejszy zalew Bagry - królestwo Klubu Żeglarskiego „Horn”.

www.kz.hornkrakow.pl, www.wakeparkkrakow.pl, www.nurkowanie5fal.pl

Oprowadza: Józefa Ogrodnik

Burzliwe dzieje kamienic z Podgórskiego Rynku

godz. 14.00

Zbiórka: przed budynkiem dawnego magistratu, Rynek Podgórski 1

Stoją rzędami niczym tomy w potężnej bibliotece. Każda z nich jest inna, a każda zawiera pasjonujące opowieści – historie ludzi i miasta. Kamienice wokół podgórskiego rynku – wielka biblioteka na świeżym powietrzu. Są tu tomy o powstaniu krakowskim z 1846 roku, są to o piwnicach z beczkami przedniego wina, są nowele o wizytach arcyksięcia Rudolfa, stronice o wizycie Chopina oraz całe mnóstwo anegdot i fraszek o mieszkańcach. O historii kamienic wokół Rynku Podgórskiego opowie Adam Sasinowski

Wojenne dzieje „Libana”. Kamieniołom „Liban” i Służba Budowlana w Generalnym Gubernatorstwie

godz. 14.00

Zbiórka: ul. Za Torem 22, przed wejściem

Skąd się wzięła nazwa "Liban". Dlaczego ten kamieniołom jako jedyny spośród krakowskich wapienników zyskał złą sławę? Leżący w cieniu obozu płaszowskiego teren byłego obozu karnego Służby Budowlanej był świadkiem wielu tragedii

okupacyjnych. W trakcie spaceru zwiedzający dowiedzą się o zarówno o przedwojennych dziejach kamieniołomu, i wojennym okresem jego funkcjonowania. Poznamy rolę ale i znaczenie gospodarcze „Libana” w systemie okupacyjnego terroru. Zatrzymując się przed pomnikiem - mogiłą grupy junaków, zamordowanych przez Niemców w 1942 roku przywołamy tamte wydarzenia...
Oprowadza: Piotr Makuła (Muzeum Armii Krajowej im Gen. Emila Fieldorfa „Nila”)

Lokomotywnia Płaszów WYMAGANE WEJŚCIÓWKI (grupy po 50 osób)
godz. 14.30 i 16.30

Zbiórka: przed wejściem głównym na dworzec Kraków-Płaszów od strony miasta

W latach 1908 - 1909, w odpowiedzi na wzrost zadań przewozowych na kolejach Galicji Zachodniej, na terenie przylegającym od południowego - wschodu do stacji Podgórze Płaszów wybudowano jeden z największych w regionie zespołów parowozowni i warsztatów naprawy taboru. Składały się na nie dwie hale wachlarzowe z obrotnicami, hala prostokątna, dwie wieże wodne, stacje pomp, zasięki węglowe i inne obiekty. W zasadniczym zrębie zespół ów zachował się do dnia dzisiejszego stanowiąc unikatowy dziś przykład ewolucji kolejowej myśli technicznej. Zwiedzanie pozwoli bliżej zapoznać się z jego historią oraz specyfiką pracy.

Oprowadza: Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie

Tajemnice i zagadki dawnego Płaszowa

godz. 15.00

Zbiórka przy pętli tramwajowej Mały Płaszów

Jak kształtował się rozwój przestrzenny, skąd wzięły się nazwy ulic: Przewóz, Stróża Rybna czy Świnia Krzywda, gdzie miał się znajdować największy śródlądowy port w Europie i ile wieków liczą najstarsze pomniki przyrody? Na te oraz inne pytania znajdziecie odpowiedzi na płaszowskim spacerze. Zapraszamy Maciej Mieziań (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa) i Piotr Świtalski.

Upadek (elektro)techniki Podgórze

godz. 15.00

Zbiórka: Plac Bohaterów Getta - pod wieżowcem "Answear".

W XX wieku nastąpił ogromny rozwój elektrotechniki i elektroniki, które to dziedziny niebywale wpłynęły na obecny kształt cywilizacji. Spory wkład w rozwój tych dziedzin w naszym kraju miał podgórski przemysł elektrotechniczny. Krótki spacer będzie prowadził dookoła już nieistniejącej, a niegdyś jednej z

największych w mieście, fabryki Telpod. Mimo ponad 60-letniego okresu funkcjonowania obecnie jest nieomal zapomniana, a jej adres kojarzony wyłącznie z wydarzeniami lat ostatniej wojny...

Oprowadza: Sławomir Węgrzyn (upadektechnikrakowa.blogspot.com)

Spacer śladami Niepodległości - żołnierze i harcerze

godz. 15.30

Zbiórka przy wejściu na cmentarz przy ul. Wspólnej

w programie m. in. postój w ogródku u kpt. Włodzimierza Wolnego - opowieści gospodarza "Bracia Wolny" [Tadeusz, Zygmunt, Mieczysław, Włodzimierz, Jerzy] i Stanisława Bema "Bemów pamięci..." [Stanisław Marian, Jan Zbigniew] oraz "Ze śpiewnika Niepodległej".

Organizatorzy: Stowarzyszenie Przyjaciół Woli Duchackiej, Centrum Kultury Podgórze - Klub Wola Duchacka, 13 Szczep Swarożycyca im. Tadeusza Kościuszki Hufca ZHP Kraków-Podgórze

Podgórskie popołudnie wspomnień

godz. 16.30

Zbiórka uczestników na Rynku Podgórskim, naprzeciw wejścia do Kościoła św. Józefa, w miejscu, w którym kiedyś znajdowała się sadzawka.

W niedzielne popołudnie zapraszamy Państwa do spaceru po centrum Podgórze, podczas którego wspólnie wspominać będziemy Rynek Podgórski i okolicę z lat 60-tych, 70-tych, 80-tych.

Podczas spaceru każdy będzie miał okazję opowiedzieć o Podgórzu, jakim je zapamiętał. Zapraszamy zarówno Podgórczan (i nie tylko), którzy pamiętają tego okres, jak i tych młodszych, którzy chcieliby się dowiedzieć, jak tu było kiedyś. Podczas spaceru przypomnimy sobie, gdzie w Rynku Podgórskim była Cukiernia, a przy ul. Kalwaryjskiej Delikatesy... jak zbitą szybę w oknie wymienialiśmy w zakładzie szklarskim pana Paczki, a w upalne dni gasiliśmy pragnienie wodą gazowaną przy ulicy Rejtana.

Zaprasza: Andrzej Zdybalski (Stowarzyszenie PODGORZE.PL)

Między przystankiem Kraków Podgórze i stacją Kraków-Płaszów czyli spacer wzdłuż Kolei Transwersalnej

godz. 17.00

Zbiórka na końcu Alei Edwarda Dembowskiego u wejścia na kładkę pieszą nad Al. Powstańców Śląskich i linią kolejową Kraków Płaszów - Oświęcim

Już w 1836 r. Kolej Cesarza Ferdynanda z Wiednia do Bochni miała prowadzić przez Podgórze. Późniejsze kryzys polityczne i inwestycyjne sprawiły, że dopiero w sierpniu 1884 r. z podgórskiej stacji odjechał pierwszy pociąg. W czasie

wędrówki dowiemy się czym miała być "Kolej Tatrzańska", co to jest "Kolej Transwersalna" i dlaczego drogi żelazne stanowią niezbywalny element dziedzictwa kulturowego Podgórza i Krakowa.

Oprowadza: Dominik Lulewicz (Muzeum Historyczne Miasta Krakowa)

WEJŚCIÓWKI DO ODBIORU: Muzeum Podgórza, Kawiarnia Mosty (ul. Limanowskiego 51) w dniach: 18.09 – 27.09 w godz. 10.00-17.00 (w poniedziałek nieczynne), informacje tel.: 12 396 39 49.